

JEDU

Jokilaaksojen
koulutuskuntayhtymä

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunnan

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2022

Tarkastuslautakunta 8.5.2023

Sisällysluettelo

1 Tarkastuslautakunta	3
1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	3
1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat	3
1.3 Arvioinnin toteuttaminen	4
2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	4
2.1 Talousarvion toteuma.....	4
2.2 Investoinnit.....	5
3 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	6
4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	7
5 Henkilöstö.....	8
6 Yhteenveto	9
7 Allekirjoitukset.....	9

1 Tarkastuslautakunta

1.1 Tarkastuslautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon, tarkastuksen ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, onko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko kuntayhtymän toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja, joiden toiminta on kuntayhtymän muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Valtuusto on valinnut toimikaudekseen 2021–2024 tarkastuslautakunnan, joka aloitti 29.9.2021.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 2022:

Jäsen	Varajäsen
Ira Toppinen, puheenjohtaja, Siikalatva	Minna Väisänen, Siikalatva
Kari Honkala, varapuheenjohtaja, Sievi	Kirsi Nurkkala, Sievi
Juhani Isotalo, Ylivieska	Sanna Häggman, Ylivieska
Janne Mäkinen, Haapavesi	Samuli Yrjänä, Pyhäntä
Pekka Pääkkö, Nivala	Heidi Järvenpää, Kärsämäki
Tea Ruha, Oulainen	Ville Mykkänen, Pyhäjärvi
Jaana Siermala, Kalajoki	Lauri Heikkilä, Alavieska
Iiris Tilvis, Haapajärvi	Jorma Kauppila, Reisjärvi

Kuntayhtymän yhtymävaltuusto on valinnut koulutuskuntayhtymän vuosien 2022–2025 tilintarkastajaksi KPMG Oy Ab:n. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut tilivuoden 2022 aikana JHT, KHT Antti Kääriäinen, joka on hoitanut myös tarkastuslautakunnan toimintaan liittyvät valmistelu- ja sihteerintehtävät. Vastuunalaisen tilintarkastajan varahenkilönä on toiminut JHT, KHT Tapio Raappana ja avustavina tarkastajina HT Marjut Huusko ja Matias Liuski.

1.3 Arvioinnin toteuttaminen

Tilivuoden 2022 arvioinnin toteuttamiseksi tarkastuslautakunta on toteuttanut arviointityötä vierailuin sekä kuulemalla työntekijöitä, johtoa ja opiskelijoita. Tarkastuslautakunta on vierailut seitsemässä toimipisteessä: Nivala 16.9.2022 ja 3.4.2023, Ylivieska 14.10.2022, Haapavesi 9.12.2022, Haapajärvi 17.2.2023, Kalajoki 28.4.2023, Oulainen 8.5.2023.

Lisäksi tarkastuslautakunta on tutustunut hallinto- ja talousjohtajan esittelyn pohjalta kuntayhtymän talousarvioon ja -suunnitelmaan sekä tilinpäätökseen ja rehtorin esittelyn pohjalta henkilöstökertomukseen.

Yhtymävaltuusto on merkinnyt tiedoksi vuoden 2021 arviointikertomuksen kokouksessaan 24.5.2022 (§19) ja yhtymähallitus on antanut lausunnon arviointikertomuksen aiheuttamista toimenpiteistä 6.10.2022 (§123). Yhtymävaltuusto on 19.10.2022 (§29) merkinnyt tiedoksi annetut selvitykset.

2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.1 Talousarvion toteuma

Kuntayhtymän talous toteutui huomattavasti talousarviota paremmin. Erityisesti toimintakuluissa on merkittävää säästöä talousarvioon verrattuna.

Koko koulutuskuntayhtymä, ulkoinen/sisäinen	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	33 934 040	33 630 140	303 900
Toimintakulut	32 497 380	29 726 129	-2 771 251
Toimintakate	1 436 660	3 904 011	2 467 351
Poistot	2 886 000	4 739 184	1 853 184
Tilikauden yli/alijäämä	-962 640	173 249	1 135 889

Kaikki taloudelle ja resursseille asetetut tavoitteet täyttyivät tilikaudella. Poistot ovat 1,85 miljoonaa euroa budjetoitua suuremmat, koska tilikaudella on lisäpoistoja kuntotutkimuksen kohteena olleista rakennuksista. Toimintakulut verrattuna talousarvioon alittuivat kaikissa kuluryhmissä. Merkittävimmät alitukset olivat palveluiden ostoissa 1,0 milj. euroa ja aine- ja tarvikekuluissa 0,6 milj. euroa.

Kuntayhtymällä on kaksi tulosaluetta, Kuntayhtymän yhtymäpalvelut ja Koulutuskeskus JEDU. Yhtymäpalvelut koostuvat yleishallinto-, taloushallinto-, henkilöstöhallinto-, ravitsemis- ja laitoshuolto-, kiinteistö- ja tietohallintopalveluista. Yhtymävaltuustoon nähden sitova taloudellinen tavoite on vuosikate tulosalueittain, joka toteutui huomattavasti talousarviota paremmin.

Tulosalue	Vuosikate (sitova), talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama
-----------	--------------------------------------	---------	-----------

Yhtymäpalvelut	70 900	906 512	835 912
Koulutuskeskus JEDU	1 359 060	2 989 937	1 630 877

Konsernituloslaskelman alijäämäksi muodostui tilikaudella 0,8 miljoonaa euroa.

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää viranhaltijoita hyvästä taloudenpidosta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kuntayhtymällä on laaja kiinteistökanta. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että kuntayhtymän tavoitteena on tiivistää opetuksen käytössä olevia tiloja ja luopua tarpeettomista kiinteistöistä ja tiloista. Yhtymävaltuusto on hyväksynyt JEDU:n kiinteistöstrategian 19.10.2022. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä strategian noudattamista, jotta tarpeettomista tiloista voidaan luopua, kuitenkin siten että käytössä on opetuksen kannalta oleelliset ja toimivat tilat.

Tarkastuslautakunta suosittelee yhteistyön jatkamista jäsenkuntien kanssa mm. kiinteistöjen käytössä sekä kehittämään yhteistyötä paikkakunnalla toimivien muiden toisen asteen oppilaitosten kanssa. Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä koulutusalaakohtaisen yhteistyön kehitystä.

2.2 Investoinnit

Investoinnit toteutuivat huomattavasti talousarviota pienempinä. Merkittävimmät investoinnit tehtiin tilivuonna irtaimiston hankintaan eri toimipaikkakunnille.

Investointiosan sitovuustasona on tulosityksiköittäin rakentamiseen sekä kone- ja laitehankintoihin myönnetyn määrärahan arvonlisäveroton nettosumma. Talousarviossa nettoinvestoinneiksi oli arvioitu 2,8 miljoonaa euroa. Investointien netoksi muodostui 0,8 miljoonaa euroa.

3 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2022 toiminnallisten tavoitteiden toteuma ja seuranta			
	Tavoitetaso 2022	Mittari	Toteutuma ja lautakunnan arvio
Asiakkuus ja vaikuttavuus			
Täyttöaste (Järjestämislupa)	100 %	Opiskelijatyövuodet	2731,6 otv, kun tavoite 2713. Täyttöastetavoite saavutettiin.
Työllistyminen ja jatko-opinnot	75 %	Tilastokeskus	73,9 % (edv. 79,9 %). Ei saavutettu
Itsearviointi	4,0	Opiskelijapalaute (Amispalaute)	4,22
Prosessit ja rakenteet			
Kokonaiskeskeytys (negatiivinen)	10 % / 4%	Multiprimus	10,74 % / 2,72 %
Opiskelijapalaute	4	Amis-opiskelijapalaute (Arvo-kysely)	4,3
Näytöt työelämässä	80 %	Multiprimus	64 %
Strateginen tavoite			
Opiskelijavuosien vähimmäismäärä	2698	Tilasto/opiskelijavuosien määrä	2731,6
Valmistuneet (PT, AT, EAT)	1100	Tilasto/valmistuneiden määrä	1275
Hankesalkun koko	3,5 milj. e	Tilasto/hankekirjanpito	4,0 milj. e
Kansainvälinen vaihto/opiskelijat	150	Tilasto/toteutuneet vaihdot	150

Verkko-opintojen lisääntyminen edellyttää lautakunnan käsityksen mukaan huomion kiinnittämistä entistä enemmän opiskelijoiden opinto-ohjaukseen. Vallitseva tilanne on osoittanut, että kuntayhtymän tulisi kiinnittää huomiota pedagogiseen ohjaamiseen sekä pedagogiseen johtamiseen. Näihin haasteisiin voisi vastata tiiviimmällä moniammatillisella yhteistyöllä.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä ulkomaisten opiskelijoiden lisäystä mutta esittää huolensa yhdenmukaisten kielitaitovaatimusten toteutumisesta ja riittävien kieliopintojen järjestämisestä opintojen aikana muun muassa työturvallisuuden varmistamiseksi.

Tarkastuslautakunta suosittelee jatkamaan yksiköiden välistä yhteistyötä JEDUn sisällä. Työelämän tarpeisiin on vastattu tarjoamalla koulutusta JEDUn toimialueen eri paikkakunnilla.

Työelämäpalveluihin on panostettu, joka on lisännyt oppisopimusopiskelijoiden määrää. Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan työelämäpalveluiden kehittämistä, jotta uusia toimialoja saadaan oppisopimuskoulutuksen piiriin. Työelämästä tulevat opiskelijat suorittavat osatutkintoja, joista tarkastuslautakunta haluaisi saada nähtäväksi tilastotietoja. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota 'näytöt työelämässä' tunnusluvun alhaiseen toteumaan.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä tavoitetta suurempaa hanketoiminnan volyymin kasvua.

4 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Toimintakertomuksessa esitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteko on kattava.

Koulutuskuntayhtymän riskienhallinnan toimintamallin ja riskirekisterin perusteella tehdyn riskienarvioinnin mukaan merkittävimmät riskit ovat rahoituksen pieneneminen opiskelijamäärän vähentymisen vuoksi, epäselvät roolit ja vastuut, avainhenkilöriski, riski työuupumuksesta sekä kiinteistöriski iäkkästä ja toiminnan tarpeeseen nähden ylisuuresta kiinteistökannasta. Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä sen, että jatkossakin saadaan rekrytoitua pätevää ja osaavaa henkilöstöä. Kuntayhtymässä on luotu sisäisen valvonnan ohje KPMG:n tekemän riskikartoituksen perusteella. Yhtymähallitus on hyväksynyt ohjeet 28.1.2021.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä riskirekisterin säännöllistä päivittämistä.

5 Henkilöstö

Henkilöstökertomuksen mukaan kuntayhtymän henkilöstömäärä on edellisvuoden tasolla 344 (336) henkilössä. Henkilöstön keski-ikä on 50 vuotta ja yli 60-vuotiaita on 65 henkilöä, joka tulee vaikuttamaan henkilöstön vaihtuvuuteen. Yli 50-vuotiaiden osuus kuntayhtymän henkilöstöstä on 59 %.

Henkilöstökysely (TOB) on toteutettu tammikuussa 2022, vuoden 2021 osalta ja vastausprosentti oli hyvällä tasolla 70,7 %. Henkilöstön keski-ikä on hieman laskenut viime vuodesta (50,0 vuotta vrt. 50,2 vuotta). Osaavan henkilökunnan rekrytoinnin onnistumisen vuoksi koulutus kuntayhtymän tulee pitää huolta siitä, että se on haluttu ja työntekijöistään huolehtiva työnantaja sekä markkinoitava aktiivisesti.

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tavoitetaso 2022	Mittari	Toteuma
Kehityskeskustelut	100 %	ESS-ohjelman tilasto	96 %
Työolobarometri	3,8	Henkilöstökysely	Ei tehty 2022
Henkilöstön kehittäminen	4 %	Osuus henkilöstömenoista	2,0 %
Päätöimisten opettajien kelpoisuus	95 %	Pätevien opettajien osuus	92 %

Työnantajan tulisi mahdollisuuksien mukaan tukea sitä, että kelpoisten opettajien osuutta saataisiin nousemaan tavoitetasolle. Tarkastuslautakunnan saaman palautteen perusteella työssäjaksamisen tukemiseen ja töiden tasaiseen jakamiseen tulee panostaa. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen siihen, että henkilöstön koulutukseen ja tyhy-toimintaan on panostettu. Myös kehityskeskustelujen toteutuminen 96 %:sti on hyvä asia.

Poissaolojen määrä on lisääntynyt merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä tiivistä ja sujuvaa yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.

Toimintaympäristön muutokset ja laaditussa riskikartoituksessa tehdyt johtopäätökset edellyttävät tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan aktiivista muutosjohtamista sekä henkilöstön ja luottamushenkilöiden sitoutumista.

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää henkilöstöä hyvin tehdystä työstä.

6 Yhteenveto

Tarkastuslautakunta esittää yhtymävaltuustolle, että se pyytää seuraaviin asioihin selvitykset yhtymähallitukselta lokakuun 2023 loppuun mennessä:

1. Opettajien eläköitymisen vuoksi tarkastuslautakunta on huolissaan pätevien opettajien riittävydestä. Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä siitä, kuinka opettajien pätevöityminen mahdollistetaan työn ohessa.
2. Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä siitä, kuinka kielitaitovaatimukset saadaan yhdenmukaistettua yksiköiden ja koulutusalojen välillä.
3. Tarkastuslautakunta pyytää tilastointia osatutkintojen suorittamisesta.
4. Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä näytöt työelämässä -tunnusluvun tavoitetasoon ja alhaiseen toteutumaan.

7 Allekirjoitukset

Oulaisissa 8. toukokuuta 2023

JOKILAAKSOJEN KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN TARKASTUSLAUTAKUNTA

Ira Toppinen
puheenjohtaja

Kari Honkala
varapuheenjohtaja

Juhani Isotalo
jäsen

Janne Mäkinen
jäsen

Tomi Aksila
jäsen

Tea Ruha
jäsen

Jaana Siermala
jäsen

Iiris Tilvis
jäsen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 9 pages before this page

Dokumentet inneholder 9 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 9 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 9 sider før denne side

Detta dokument innehåller 9 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 10 pages before this page

Dokumentet inneholder 10 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 10 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 10 sider før denne side

Detta dokument inneholder 10 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende